

Llei de modificació de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, de data 15 de desembre del 2000

Exposició de motius

La vigent Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, de data 3 de setembre de 1993, atribueix al Govern el fet de vetllar pel bon funcionament del procés electoral en general i altres competències importants d'una campanya electoral, especialment la fixació de la durada dels espais electorals en mitjans de comunicació públics.

A banda de la insuficient regulació legal de moltes d'aquestes competències no es considera satisfactori que sigui el propi Executiu qui controli la transparència i l'objectivitat dels processos electorals, en els quals el partit o partits que li han donat suport poden concórrer amb les seves candidatures. La contradicció d'interessos que això representa pot col·locar el propi Govern en situacions compromeses que qüestionin el bon funcionament de les institucions.

Ha de ser, al contrari, un òrgan ad hoc independent el que, sota la forma de Junta Electoral, assumeixi aquestes funcions i competències essencials de control del procés electoral. La Junta Electoral actua en les eleccions generals, les comunals, i els referèndums, però la seva composició i funcionament, en honor a la simplicitat i l'operativitat, són els mateixos en tots els processos.

L'actuació de la Junta Electoral es centra sobretot a resoldre de manera immediatament executiva els recursos o queixes que se li dirigeixin, però també a efectuar recomanacions, ja sia d'ofici o a petició de persona interessada, i a publicar disposicions de caràcter general quan ho cregui oportú i sempre en l'àmbit just de les seves competències. Es preveu igualment la possibilitat que imposi sancions, en concret les que configuren l'article 53 de l'actual Llei electoral i altres que s'incorporen en la present Llei, com les previstes en el nou article 33.5, destinades a considerar la interposició abusiva o amb finalitats exclusivament mediàtiques de recursos electorals.

També es modifica l'article 3 de la Llei en el sentit que a les candidatures de la circumscripció parroquial els candidats han d'anar acompanyats de tres suplents, enlloc de dos.

Es preveu que les decisions executives o les disposicions generals de la Junta Electoral es puguin recórrer davant la Sala administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

Encara que les competències essencials de la Junta Electoral es refereixen a actuacions dels poders públics i mitjans de comunicació de titularitat també pública, la Llei estableix que els mitjans de comunicació privats quedin subjectes a la seva jurisdicció quant a la publicitat de caràcter electoral.

Article primer

Es modifica el contingut del capítol segon del títol I de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, de 3 de setembre de 1993, suprimint a l'article 14 les paraules "d'ofici semestral" i afegint un apartat 4 a l'article 8, amb el redactat següent:

4. Els comuns han de publicar les llistes definitives del cens electoral als 3 dies naturals des de la convocatòria d'eleccions o referèndum.

Article segon

Es modifica el contingut de l'article 26 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, de 3 de setembre de 1993, que queda redactat com segueix:

Article 26

1. Contra la denegació o proclamació d'alguna de les candidatures, els candidats i els representants legals de les mateixes poden presentar, en el termini de vint-i-quatre hores, recurs davant la Junta Electoral.

2. La Junta Electoral reclamarà immediatament els antecedents al comú que correspongui o al Govern, que els remetrà dins de les vint-i-quatre hores següents, prèvia citació dels representants de les altres candidatures, els quals disposaran d'unes altres vint-i-quatre hores per efectuar al·legacions davant la Junta.

3. Contra l'acord de la Junta Electoral, que haurà de dictar-se dins de les vint-i-quatre hores següents al termini de la presentació de les al·legacions, hi cap recurs davant la Sala

administrativa del Tribunal Superior de Justícia regulat en la present Llei.

Article tercer

Es modifica el contingut de l'apartat 1 de l'article 35 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, de 3 de setembre de 1993, que quedaria redactat de la manera següent:

Article 35

1. La votació per dipòsit judicial serà vàlida si s'ha lliurat amb el sobre i les paperetes oficials davant del Batlle entre el quart dia posterior a la proclamació de les candidatures i el dia anterior a la celebració de les votacions.

Article quart

Es modifica el contingut de l'apartat 1 de l'article 38 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, de 3 de setembre de 1993, que quedaria redactat de la manera següent:

Article 38

A cada col·legi electoral es constituïran les meses corresponents, formades com a mínim per dos membres del comú i pels interventors. Les meses seran presidides pels membres del comú per ordre protocol·lari. Les persones que figurin inscrites en les candidatures no poden formar part de les meses electorals. Tanmateix, en el supòsit que la totalitat dels membres del comú siguin candidats, la Junta Electoral procedirà per sorteig a la designació dels dos membres del comú que han de formar part de la mesa, exclosos els cònsols major i menor i els dos caps de llista de cada candidatura.

Article cinquè

Es modifica el contingut del capítol quart del títol I de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, de 3 de setembre de 1993, reformulant l'article 28 de manera més precisa i redactant de nou els articles 29 al 33, que queden com segueix:

Capítol quart. La Junta Electoral i la campanya electoral

Article 28

En la convocatòria d'eleccions o un cop convocat un referèndum, el Govern fixa la durada del període de campanya electoral, que no podrà ser inferior a deu dies ni superior a quinze.

Article 29

1. La Junta Electoral vetlla pel bon funcionament del procés electoral en general, en tots els referèndums i eleccions del país, ja siguin

generals o comunals, garantint la seva objectivitat i la igualtat d'oportunitats de totes les candidatures o alternatives. El Consell General haurà de facilitar-li els mitjans necessaris per al desenvolupament de les seves funcions, inclosos els locals en què hagi de reunir-se, l'assistència d'experts o tècnics i les dietes i gratificacions dels seus vocals.

2. La Junta Electoral es compon de sis vocals. Tres d'ells seran batlles de la Batllia d'Andorra, designats per sorteig pel Consell Superior de la Justícia. Els tres vocals restants seran juristes o experts, designats per la Sindicatura a proposta conjunta dels grups parlamentaris i consellers generals no adscrits. També es designaran, en cada cas i de la mateixa forma, els respectius vocals suplents, que seran uns altres tres batlles i uns altres tres juristes o experts designats pels consellers generals.

3. Els vocals titulars i suplents de la Junta Electoral seran escollits:

a) els designats pels consellers generals, dins els noranta dies següents a la primera sessió de cada legislatura, havent de ser comunicada acte seguit per la Sindicatura la designació al Consell Superior de la Justícia.

b) els designats pel Consell Superior de la Justícia, en la primera sessió que es desenvolupi després de rebre la comunicació de la Sindicatura a què es refereix la lletra anterior.

4. La Sindicatura haurà de nomenar els vocals dels consellers generals quan no hagin estat designats en el termini de l'apartat anterior, i ho farà, després d'oïts els grups parlamentaris i consellers generals no adscrits, en atenció a llur respectiva representació.

5. Totes les designacions seran comunicades al secretari general del Consell General, que convocarà els vocals per a la presa de possessió i constitució de la Junta Electoral dins del mes següent.

6. Les designacions mantindran tots els seus efectes al llarg de la legislatura i fins que no n'hi hagi de noves. El mateix dia de cada convocatòria d'eleccions generals o comunals o consulta en referèndum, el secretari general del Consell General convocarà els vocals designats perquè entri en funcionament la Junta Electoral, en relació amb el respectiu procés electoral, dintre dels cinc dies següents.

7. El Consell Superior de la Justícia designa el president i vicepresident de la Junta Electoral d'entre els batlles nomenats per aquella institució com a vocals de la Junta. Qui

presideixi té vot de qualitat en cas d'empat. La Junta quedarà vàlidament constituïda amb l'assistència almenys de quatre vocals, havent de ser dos d'ells batlles. És convocada per qui la presideixi, per pròpia iniciativa o a petició de dos vocals, en la forma que exigeixi la urgència de la convocatòria.

8. El secretari de la Junta Electoral és el secretari general del Consell General, que participa amb veu i sense vot en les deliberacions. Li correspon, en particular, vetllar per la immediata entrada en funcions de la Junta un cop convocat cadascun dels processos electorals.

Article 30

1. Correspon a la Junta Electoral:

a) Formular als poders públics o als mitjans de comunicació, ja sia a instància d'una part interessada o d'ofici, totes les observacions que cregui necessàries sobre el desenvolupament del procés electoral.

b) Resoldre qualsevol queixa o consulta interposada per persona interessada sobre el desenvolupament del procés electoral i que estigui relacionada amb les competències concretes de la Junta Electoral.

c) Dictar, quan ho cregui necessari, disposicions de caràcter general.

d) Traslladar al Ministeri Fiscal les conductes que puguin ser constitutives de delictes.

e) Imposar, després de l'informe oportú, les sancions a què es refereix l'article 53 d'aquesta Llei.

f) Qualsevol altra competència que se li atribueixi per llei.

2. Estan legitimats per formular les consultes, queixes o recursos a la Junta Electoral que es regulen en la present Llei els poders públics, candidatures o els seus candidats o apoderats, administradors electorals, titulars o directors dels mitjans de comunicació i electors que en cada cas posseeixin un interès legitimador suficient, que serà apreciat amb caràcter prioritari per la pròpia Junta.

3. La Junta Electoral adoptarà els seus acords, en forma de recomanació, resolució o disposició de caràcter general, els quals es publicaran al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra. Els acords seran motivats en la mesura necessària. Les resolucions i disposicions seran de compliment obligatori per tots els poders públics i ciutadans i esdevindran immediatament executives, podent adoptar la Junta totes les

mesures provisionals que siguin necessàries en cas d'urgència.

4. Tots els dies i hores són hàbils per a les actuacions de la Junta Electoral, que comunicarà i notificarà els seus acords pel mitjà que cregui més convenient, inclòs el telefònic. Les consultes, queixes o recursos dels interessats hauran de formular-se per escrit en paper comú, sense ser necessària l'actuació d'un advocat per poder actuar. La Junta podrà refusar motivadament l'admissió de les que siguin extemporànies, notòriament infundades o poc raonades o vinguin formulades per qui no posseeixi manifestament d'interès.

5. Pel que fa a altres aspectes de funcionament de la Junta Electoral, aquesta es regirà per les disposicions de caràcter general que ella mateixa acordi, que seran publicades en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra i regiran mentre no siguin modificades per la mateixa o per juntes posteriors.

6. Contra les disposicions i resolucions de la Junta Electoral es pot interposar recurs davant de la Sala administrativa del Tribunal Superior de Justícia, en el termini de les vint-i-quatre hores següents a la notificació de la resolució de la Junta Electoral.

El mateix dia de la interposició del recurs, la Sala donarà trasllat a les parts intervinents en el procediment i al Ministeri Fiscal, perquè en el termini de vint-i-quatre hores formulin les al·legacions que estimin pertinents.

El Tribunal Superior resoldrà en el termini de quaranta-vuit hores, entenent-se complerts a tots els efectes els requisits de la Constitució.

Article 31

1. Els cartells de propaganda electoral seran col·locats en els espais públics que amb aquest ús exclusiu siguin reservats pels comuns. Fora d'aquests espais, la via pública no podrà ser utilitzada per fixar cartells, banderoles, adhesius o objectes similars.

2. Els comuns fixaran la relació dels espais reservats per a cartells de propaganda en general i destinaran un espai igual a cada candidatura vàlidament proclamada.

3. Els comuns posaran a disposició de les candidatures, amb criteris d'igualtat, els centres públics per poder realitzar reunions electorals.

4. Els interessats que discrepin de les decisions dels comuns sobre les matèries regulades en aquest article podran interposar recurs, dintre de les quaranta-vuit hores següents a la notificació o publicació de la decisió, davant la Junta

Electoral, que el resoldrà en el termini de dos dies, previ informe del comú, si el realitzés.

Article 32

1. El Govern habilitarà els mitjans personals, materials i econòmics necessaris per al correcte desenvolupament de la campanya electoral i de les eleccions, sense perjudici de les competències legals dels comuns.

2. El Govern, amb antelació suficient, farà arribar a tots els electors al seu domicili censal, un sobre que contindrà les professions de fe de les diverses candidatures. Totes tindran un mateix tractament en la documentació inclosa i en la seva presentació.

3. La Junta Electoral resoldrà en el termini de dos dies els recursos que els interessats puguin interposar en el termini de quaranta-vuit hores contra les decisions del Govern i dels comuns en les matèries regulades en aquest article, previ informe d'aquells, si el realitzessin.

Article 33

1. En els mitjans de comunicació públics, les diverses candidatures disposaran d'un espai gratuït de la mateixa durada per exposar els seus programes i demanar el vot. En qualsevol cas, el temps atorgat en les eleccions generals a les candidatures parroquials no serà superior a un terç del temps atorgat a les candidatures nacionals. En les eleccions comunals, cada candidatura disposarà d'un temps d'igual durada.

2. Els directors dels mitjans de comunicació públics fixaran la durada dels espais de ràdio i televisió públiques que corresponen a les diverses candidatures. També podran oferir l'emissió de debats o entrevistes amb les diverses candidatures. En tot cas, les decisions que adoptin els directors dels mitjans de comunicació públics en les matèries a què es refereix el present apartat hauran de ser íntegrament comunicades als representants de les candidatures.

3. La Junta Electoral podrà dictar, si ho creu necessari, les disposicions de caràcter general precises perquè els espais gratuïts i el desenvolupament de debats o entrevistes electorals en els mitjans de comunicació de titularitat pública, així com la publicació en ells d'enquestes electorals pagades amb fons públics, respectin el pluralisme electoral i la neutralitat informativa.

4. Des de la convocatòria electoral fins la finalització de les votacions, la Junta Electoral resoldrà els recursos o queixes que qualsevol

candidat o candidatura puguin interposar contra les decisions i actuacions dels mitjans de comunicació de titularitat pública que puguin tenir incidència en el procés electoral, basats en la violació de les normes del present article, del respecte al pluralisme polític i social o de la neutralitat informativa dels mitjans. El recurs haurà d'interposar-se dins de les quaranta-vuit hores següents a la notificació de la decisió o al coneixement de l'actuació i serà resolt dins dels dos dies següents, previ informe del mitjà afectat, si el realitzés. En casos d'urgència, la Junta adoptarà provisionalment les mesures que siguin necessàries.

5. Si ho creu necessari i quan aprecii notòria temeritat en els recursos, la Junta Electoral procedirà a advertir el recurrent i, en cas de reincidència, podrà imposar-li una multa d'entre 300 euros i 3.000 euros.

6. Queda prohibida la inserció o la difusió en qualsevol mitjà de comunicació d'anuncis i publicitat pagats amb fons públics per a finalitats institucionals, des de la convocatòria electoral fins la finalització de les votacions. 7. Qualsevol enquesta electoral que sigui finançada pels poders públics i que s'efectuï en el mateix període electoral serà comunicada, immediatament després de la seva finalització, a la Junta Electoral, que, dins de les vint-i-quatre hores següents, la facilitarà als representants de les candidatures i, en el seu cas, dels grups parlamentaris i consellers generals no adscrits, representats al Consell General, si es tracta d'eleccions generals, o dels partits o llistes representades als comuns, en el supòsit d'eleccions comunals.

8. Els mitjans de comunicació privats podran contractar publicitat electoral amb les candidatures a condició de no discriminar-ne cap ni rebutjar-ne, llevat que la publicitat atempti contra les disposicions d'aquesta Llei o els principis constitucionals. La publicitat electoral contractada amb els mitjans de comunicació privats s'emetrà amb indicació expressa del seu caràcter com a tal. La Junta Electoral haurà de resoldre els recursos que li puguin ser formulats pels interessats que considerin vulnerades les disposicions del present apartat.

Article sisè

Es modifica l'article 58 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, que passa a tenir el redactat següent:

Article 58

En les candidatures de les circumscripcions parroquials han de figurar necessàriament dos candidats, acompanyats de tres suplents.

Article setè

Es suprimeix el capítol setè del títol I de la Llei. Els articles 54 i 55 queden, per tant, sense contingut.

Disposició transitòria

Excepcionalment, per al nomenament de la Junta Electoral per a les eleccions generals a celebrar el 2001, s'adoptaran les següents mesures:

- a) En el termini màxim de quatre dies hàbils a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei ha de quedar constituïda la Junta Electoral.
- b) Per a la designació dels tres vocals de la Junta Electoral a proposta conjunta dels grups parlamentaris i consellers generals no adscrits, serà d'aplicació el que disposa l'article cinquè, capítol quart, article 29.4 d'aquesta Llei.
- c) Pel que fa a la designació dels tres vocals designats pel Consell Superior de la Justícia, la Sindicatura, el mateix dia de l'entrada en vigor de la present Llei, comunicarà al Consell Superior de la Justícia, que en el termini de dos dies, ha de nomenar els batlles que formaran la Junta Electoral. Totes les designacions han de ser comunicades al secretari general del Consell General, que en el termini d'un dia convocarà els vocals per a la presa de possessió i constitució de la Junta Electoral.

Disposició derogatòria

Amb l'entrada en vigor d'aquesta Llei, queda derogada la Llei electoral del 13 de juliol i 2 d'octubre de 1987, la Llei de modificació de l'article 12 de la Llei electoral del 24 d'octubre de 1989 i qualsevol altra norma de rang igual o inferior que la contradigui o que hi sigui incompatible.

Disposició final

Aquesta Llei entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.